

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.7.2019
COM(2019) 341 final

2019/0156 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της επιτροπής ΣΟΕΣ που συστάθηκε με την ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου, όσον αφορά την έγκριση του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της επιτροπής ΣΟΕΣ που συστάθηκε με την ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου, όσον αφορά την προβλεπόμενη έγκριση του πρωτοκόλλου αριθ. 1 της συμφωνίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου.

Η ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης (ΣΟΕΣ) μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου, («η συμφωνία») υπεγράφη από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») στις 28 Ιουλίου 2016¹ και εφαρμόζεται προσωρινά από τις 15 Δεκεμβρίου 2016.

Η συμφωνία έχει στόχο α) να μπορέσει η Γκάνα να επωφεληθεί από τη βελτιωμένη πρόσβαση στην αγορά που προσφέρεται από την ΕΕ· β) να προωθηθεί η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στη Γκάνα και να ενισχυθεί η προοδευτική ενσωμάτωσή της στην παγκόσμια οικονομία· γ) να θεσπιστεί ζώνη ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Γκάνας με βάση το κοινό συμφέρον, με την προοδευτική απελευθέρωση του εμπορίου με τρόπο σύμφωνο με τους εφαρμοστέους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και την αρχή της ασυμμετρίας, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών αναγκών και των περιορισμών της ικανότητας της Γκάνας, όσον αφορά τα επίπεδα και το χρονοδιάγραμμα των δεσμεύσεων· δ) να θεσπιστούν κατάλληλες ρυθμίσεις για τη διευθέτηση των διαφορών· και ε) να θεσπιστούν κατάλληλες θεσμικές ρυθμίσεις.

2.2. Η επιτροπή ΣΟΕΣ

Η επιτροπή ΣΟΕΣ αποτελεί όργανο που συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 73 της συμφωνίας. Αποτελείται από αντιπροσώπους της ΕΕ και της Γκάνας (τα μέρη) και η προεδρία της ασκείται από κοινού από έναν αντιπρόσωπο από κάθε μέρος. Η επιτροπή ΣΟΕΣ θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Η επιτροπή ΣΟΕΣ ασχολείται με όλα τα ζητήματα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας για την ανάπτυξη. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η επιτροπή ΣΟΕΣ μπορεί α) να συγκροτεί και να εποπτεύει ειδικές επιτροπές ή όργανα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της συμφωνίας, β) να συνεδριάζει ανά πάσα στιγμή με συμφωνία των μερών, γ) να εξετάζει κάθε σχετικό θέμα στο πλαίσιο της συμφωνίας και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα κατά την άσκηση των καθηκόντων της, δ) να λαμβάνει αποφάσεις ή να διατυπώνει συστάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τη συμφωνία, και ε) να εγκρίνει τις τροποποιήσεις της εν λόγω συμφωνίας.

¹ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1850 του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2008, για την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της ενδιάμεσης συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου (ΕΕ L 287 της 21.10.2016, σ. 1).

Η επιτροπή ΣΟΕΣ μπορεί να αναθεωρήσει τη συμφωνία, την εφαρμογή της, τη λειτουργία και την αποδοτικότητά της, κατά περίπτωση, και να προβεί σε κατάλληλες συστάσεις στα μέρη για την τροποποίησή της.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη της επιτροπής

Κατά την επόμενη συνεδρίαση, που θα πραγματοποιηθεί το 2019, η επιτροπή ΣΟΕΣ πρόκειται να εκδώσει απόφαση όσον αφορά την έγκριση του πρωτοκόλλου αριθ. 1 της συμφωνίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας, όπως συμφωνήθηκε από τα μέρη, σε τεχνικό επίπεδο, τον Μάρτιο του 2019 («η προβλεπόμενη πράξη»).

Σκοπός της προβλεπόμενης πράξης είναι η θέσπιση κοινού και αμοιβαίου καθεστώτος που θα διέπει τους κανόνες καταγωγής.

Η συμφωνία τέθηκε σε ισχύ χωρίς κοινό και αμοιβαίο καθεστώς που να διέπει τους κανόνες καταγωγής. Σύμφωνα με το άρθρο 14 της συμφωνίας, απαιτείται από τα μέρη να θεσπίσουν το εν λόγω καθεστώς, το οποίο «βασίζεται στους κανόνες καταγωγής τους οποίους προβλέπει η συμφωνία της Κοτονού και προβλέπει βελτίωση, λαμβάνοντας υπόψη τους αναπτυξιακούς στόχους της Γκάνας». Το νέο αυτό καθεστώς θα ενσωματωθεί στην ίδια τη συμφωνία με απόφαση της επιτροπής ΣΟΕΣ. Ελλείψει του εν λόγω καθεστώτος, στις εξαγωγές από τη Γκάνα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζονται οι διατάξεις σχετικά με τους κανόνες καταγωγής που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1076² («κανονισμός για την πρόσβαση στην αγορά»).

3. Η ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τον Μάρτιο του 2019 τα μέρη συμφώνησαν, σε τεχνικό επίπεδο, για το κείμενο του πρωτοκόλλου αριθ. 1 της συμφωνίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας. Το συμφωνηθέν πρωτόκολλο αριθ. 1 βασίζεται στο πρωτόκολλο αριθ. 1, που έχει συναφθεί, αν και δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ, της συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ των κρατών της Δυτικής Αφρικής, της Οικονομικής Κοινότητας των Κρατών της Δυτικής Αφρικής (ECOWAS) και της Δυτικοαφρικανικής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (UEMOA), αφενός, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφετέρου³, η οποία βασίζεται στη συμφωνία της Κοτονού. Στο συμφωνηθέν πρωτόκολλο αριθ. 1 ενσωματώνονται ορισμένες τροποποιήσεις που αποτυπώνουν τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με τους κανόνες καταγωγής, μεταξύ άλλων εκείνες που περιλαμβάνονται στα πλέον προσφάτως συναφθέντα πρωτόκολλα για τους κανόνες καταγωγής βάσει των ΣΟΕΣ με την ομάδα των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ).

Οι κύριες ουσιώδεις τροποποιήσεις που επέρχονται είναι οι εξής:

- αντικατάσταση του άρθρου 15 «Απευθείας μεταφορά» από ένα νέο άρθρο με τίτλο «Μη αλλοίωση», ώστε να παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία στους οικονομικούς φορείς σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται στις τελωνειακές αρχές της χώρας εισαγωγής κατά τη μεταφόρτωση ή την τελωνειακή αποταμίευση εμπορευμάτων καταγωγής σε τρίτη χώρα·

² Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1076 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, περί εφαρμογής για προϊόντα καταγωγής ορισμένων χωρών μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) των ρυθμίσεων που προβλέπονται στις συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης ή στις συμφωνίες που οδηγούν στην σύναψη τέτοιων συμφωνιών (ΕΕ L 185 της 8.7.2016, σ. 1-191).

³ ST 13370 2014 ADD 1, της 3ης Δεκεμβρίου 2014.

- καθιέρωση περισσότερης ευελιξίας όσον αφορά τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με τα αποδεικτικά καταγωγής, με παροχή της δυνατότητας στους εγγεγραμμένους εξαγωγείς να συντάσσουν δηλώσεις καταγωγής σε εμπορικά έγγραφα («υπεύθυνη δήλωση») (άρθρο 17 και «νέο» άρθρο 21). Η Γκάνα θα επωφεληθεί από μια μεταβατική περίοδο 3 ετών για την εφαρμογή της αυτοπιστοποίησης·
- απαλοιφή παρωχημένων διατάξεων:
 - άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ) και άρθρο 3 παράγραφος 3 σχετικά με τις απαιτήσεις πληρώματος για τον ορισμό των όρων «σκάφη τους» και «πλοία-εργοστάσιά τους»·
 - άρθρο 7 παράγραφος 4, άρθρα 21 και 40, άρθρο 41 παράγραφος 5 και παράρτημα ΙΧ του πρωτοκόλλου·
- δυνατότητα περιφερειακής σώρευσης της καταγωγής με άλλες χώρες της Δυτικής Αφρικής που επωφελούνται από αδασμολόγητη και χωρίς ποσοστώσεις πρόσβαση στην ΕΕ·
- χορήγηση παρέκκλισης για τις κονσέρβες τόνου και τα φιλέτα τόνου για 1 έτος (άρθρο 41 παράγραφος 9)·
- επικαιροποιήσεις του παραρτήματος ΙΙ: προσθήκη αλκαλοειδών μη φυτικής προέλευσης της κλάσης ΕΣ 293980· πιο ευέλικτοι κανόνες για τα πούρα από καπνό της κλάσης ΕΣ 2402 και για τον καπνό για κάπνισμα της κλάσης ex 2403· επικαιροποίηση της περιγραφής της κλάσης ΕΣ ex 3002.

Με το προτεινόμενο πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με τους κανόνες καταγωγής προβλέπεται η περαιτέρω απλούστευση και ευελιξία ορισμένων κανόνων καταγωγής, ενώ ευνοείται επίσης η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη της Γκάνας και η περιφερειακή ολοκλήρωση, χάρη σε ευνοϊκούς κανόνες για τη σώρευση.

Με την προβλεπόμενη πράξη θα καταστεί δυνατή η αντικατάσταση των ισχυόντων κανόνων καταγωγής που εφαρμόζονται στις εξαγωγές από τη Γκάνα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ορίζονται στον κανονισμό για την πρόσβαση στην αγορά, από ένα πιο ευνοϊκό και αμοιβαίο καθεστώς.

Η προτεινόμενη απόφαση εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της ΕΕ δυνάμει των διατάξεων της συμφωνίας.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το συγκεκριμένο όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει

του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»⁴.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η πράξη την οποία καλείται να εγκρίνει η επιτροπή αποτελεί πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προβλεπόμενη πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 14 της συμφωνίας.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης για την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνη ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική.

Συνεπώς, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, θα πρέπει να αποτελέσουν τη νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι με την πράξη της επιτροπής ΣΟΕΣ θα εγκριθεί το πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας στην ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου, κρίνεται σκόπιμο να δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, σκέψεις 61 έως 64.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της επιτροπής ΣΟΕΣ που συστάθηκε με την ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου, όσον αφορά την έγκριση του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφοι 3 και 4, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου, («η συμφωνία») υπεγράφη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 28 Ιουλίου 2016 δυνάμει της απόφασης 2016/1850 του Συμβουλίου⁵ και εφαρμόζεται προσωρινά από τις 15 Δεκεμβρίου 2016.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 14 της συμφωνίας, τα μέρη θα θεσπίσουν κοινό και αμοιβαίο καθεστώς το οποίο θα διέπει τους κανόνες καταγωγής. Το νέο αυτό καθεστώς θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας με απόφαση της επιτροπής ΣΟΕΣ.
- (3) Η επιτροπή ΣΟΕΣ, κατά τη διάρκεια της ετήσιας συνεδρίασής της το 2019, πρόκειται να εκδώσει απόφαση όσον αφορά το πρωτόκολλο αριθ. 1 της συμφωνίας σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας.
- (4) Κρίνεται σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στην επόμενη συνεδρίαση της επιτροπής ΣΟΕΣ, καθώς η εν λόγω απόφαση θα είναι δεσμευτική για την Ένωση.
- (5) Με το συμφωνηθέν πρωτόκολλο λαμβάνονται υπόψη οι πλέον πρόσφατες εξελίξεις ώστε να προβλεφθούν πιο ευέλικτοι και απλούστεροι κανόνες καταγωγής με στόχο τη διευκόλυνση του εμπορίου για τους οικονομικούς φορείς και τη βελτιστοποίηση του ποσοστού χρησιμοποίησης της προτιμησιακής μεταχείρισης που προβλέπεται στη συμφωνία,

⁵

Απόφαση (ΕΕ) 2016/1850 του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2008, για την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της ενδιάμεσης συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου (ΕΕ L 287 της 21.10.2016, σ. 1).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που θα πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την ετήσια συνεδρίαση, το 2019, της επιτροπής ΣΟΕΣ που συστάθηκε με την ενδιάμεση συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Γκάνας, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφετέρου, όσον αφορά την έκδοση απόφασης της επιτροπής ΣΟΕΣ για το πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και με τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας, βασίζεται στο σχέδιο απόφασης της επιτροπής ΣΟΕΣ, το οποίο επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*